

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 14 Ιουνίου 2022
(OR. en)

9728/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0181 (NLE)

ECOFIN 534
CADREFIN 95
UEM 139
FIN 594

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Θέμα: ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Πολωνίας

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Πολωνίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας¹ και ιδίως το άρθρο 20,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

¹ ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η κρίση που προκλήθηκε από την πανδημία της νόσου COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της Πολωνίας. Το 2019 το κατά κεφαλήν ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) της Πολωνίας αντιστοιχούσε στο 44,3 % του μέσου όρου της Ένωσης. Το πραγματικό ΑΕΠ της Πολωνίας μειώθηκε κατά 2,2 % το 2020 και αυξήθηκε κατά 3,6 % σωρευτικά το 2020 και το 2021. Στις μακροχρόνιες πτυχές με αντίκτυπο στις μεσοπρόθεσμες οικονομικές επιδόσεις περιλαμβάνονται τα χαμηλά επίπεδα ιδιωτικών επενδύσεων και καινοτομίας, οι σημαντικές ελλείψεις της οικονομίας σε εργατικό δυναμικό και δεξιότητες και το απρόβλεπτο και επαχθές κανονιστικό περιβάλλον.

(2) Στις 9 Ιουλίου 2019 και στις 20 Ιουλίου 2020 το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς την Πολωνία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας της νόσου COVID-19 και, παράλληλα, τη διασφάλιση μεσοπρόθεσμης δημοσιονομικής βιωσιμότητας· να βελτιώσει την αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών· και να βελτιώσει την ανθεκτικότητα, την προσβασιμότητα και την αποτελεσματικότητα του συστήματος υγείας. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Πολωνία να δράσει ώστε να διασφαλίσει την επάρκεια των μελλοντικών συνταξιοδοτικών παροχών και τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος· να αυξήσει της συμμετοχή στην αγορά εργασίας με βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες παιδικής φροντίδας και μακροχρόνιας φροντίδας· να άρει τα εναπομένοντα εμπόδια για μονιμότερες μορφές απασχόλησης και, παράλληλα, να ενισχύσει τις ευέλικτες ρυθμίσεις και τις ρυθμίσεις μειωμένου ωραρίου εργασίας· να εστιάσει καλύτερα τις κοινωνικές παροχές· να προωθήσει την ποιοτική εκπαίδευση και τις δεξιότητες, ιδίως μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων· να βελτιώσει τις ψηφιακές δεξιότητες· και να προωθήσει περαιτέρω τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Επιπλέον, το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να δράσει για να ενισχύσει την ικανότητα καινοτομίας της οικονομίας και να εστιάσει στις επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές, στην καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας, και στις υποδομές βιώσιμων μεταφορών, συμβάλλοντας στην προοδευτική απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες. Επιπρόσθετα, το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να δράσει ώστε να διασφαλιστεί πρόσβαση σε χρηματοδότηση και ρευστότητα για τις επιχειρήσεις και να ενισχυθεί η οικονομική ανάκαμψη μέσω της επίσπευσης ώριμων έργων δημόσιων επενδύσεων και της προώθησης των ιδιωτικών επενδύσεων. Τέλος, το Συμβούλιο συνέστησε στην Πολωνία να δράσει ώστε να βελτιώσει το κανονιστικό περιβάλλον, ιδίως με ενίσχυση του ρόλου, αφενός, των διαβουλεύσεων με τους κοινωνικούς εταίρους και, αφετέρου, των δημόσιων διαβουλεύσεων στη νομοθετική διαδικασία, καθώς και να ενισχύσει το επενδυτικό κλίμα, μέσω της διασφάλισης της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης. Αφού αξιολόγησε την πρόοδο στην εφαρμογή των εν λόγω ειδικών ανά χώρα συστάσεων κατά τον χρόνο υποβολής από την Πολωνία του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΣΑΑ), η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι συστάσεις σχετικά με την αποτελεσματική αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας της νόσου COVID-19 έχουν υλοποιηθεί πλήρως.

- (3) Στις 3 Μαΐου 2021 η Πολωνία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό ΣΑΑ, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για την εν λόγω υποβολή ακολουθήθηκε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία διενεργήθηκε σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές, τους κοινωνικούς εταίρους, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεις νεολαίας και άλλους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Η οικειοποίηση των ΣΑΑ των κρατών μελών σε εθνικό επίπεδο αποτελεί τη βάση για την επιτυχή εφαρμογή τους και τον διαρκή τους αντίκτυπο σε εθνικό επίπεδο, καθώς και για την αξιοπιστία τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του ΣΑΑ της Πολωνίας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.
- (4) Τα ΣΑΑ των κρατών μελών θα πρέπει να επιδιώκουν τους γενικούς στόχους του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας («μηχανισμός»), που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, και του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου¹, για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19. Θα πρέπει να προωθούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, συμβάλλοντας στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (5) Η εφαρμογή των ΣΑΑ των κρατών μελών θα αποτελέσει συντονισμένη προσπάθεια μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Μέσω της συντονισμένης και ταυτόχρονης εφαρμογής τους και της υλοποίησης διασυνοριακών και διακρατικών έργων, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα αλληλοενισχύονται και θα παράγουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Κατά προσέγγιση, το ένα τρίτο του αντικτύπου του μηχανισμού στην ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας στα κράτη μέλη θα προέλθει από δευτερογενείς επιπτώσεις από άλλα κράτη μέλη.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433 I, της 22.12.2020, σ. 23).

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

- (6) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το παράρτημα V κριτήριο 2.1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων και της χρηματοδοτικής κατανομής για την Πολωνία.
- (7) Το ΣΑΑ της Πολωνίας προβλέπει ένα ισορροπημένο σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για την αντιμετώπιση, αφενός, των επιπτώσεων της πανδημίας της νόσου COVID-19 και, αφετέρου, των βασικών διαρθρωτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Πολωνία. Παρουσιάζει μια στρατηγική για την προώθηση μιας πιο ανταγωνιστικής και ανθεκτικής οικονομίας, τη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης σύμφωνα με τις κλιματικές και ψηφιακές προτεραιότητες της Ένωσης και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στην Πολωνία, ιδίως μέσω επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στην ενεργειακή απόδοση, στη βιώσιμη κινητικότητα, στην υγειονομική περίθαλψη, στις ψηφιακές τεχνολογίες και στην έρευνα και καινοτομία. Το ΣΑΑ της Πολωνίας επικεντρώνεται σε έξι βασικούς τομείς πολιτικής: πράσινη μετάβαση, ψηφιοποίηση, υγεία, ανταγωνιστικότητα και καινοτομία, βιώσιμες μεταφορές και ποιότητα των θεσμών.

- (8) Η πράσινη μετάβαση και ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας αποτελούν τον πυρήνα της απάντησης πολιτικής του ΣΑΑ της Πολωνίας. Οι προβλεπόμενες πράσινες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στοχεύουν σε αύξηση της παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της χερσαίας, των φωτοβολταϊκών και της υπεράκτιας ενέργειας, των έξυπνων δικτύων και του ανανεώσιμου και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών υδρογόνου, και σε αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και την ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών. Οι μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στον ψηφιακό τομέα εστιάζουν στις ευρυζωνικές υποδομές, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, στην ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων στο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, στην ενίσχυση των ηλεκτρονικών δεξιοτήτων στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και στην ισχυροποίηση της εθνικής κυβερνοασφάλειας.
- (9) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει σειρά σχετικών μέτρων για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του επενδυτικού κλίματος στην Πολωνία. Οι προβλεπόμενες μεταρρυθμίσεις στοχεύουν στη μείωση του διοικητικού και κανονιστικού φόρτου για τις επιχειρήσεις και στη βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, καθώς και στην ενίσχυση του ρόλου των δημόσιων διαβουλεύσεων στη νομοθετική διαδικασία, οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν την κανονιστική ποιότητα και σταθερότητα. Το ΣΑΑ της Πολωνίας στοχεύει επίσης στην αύξηση του επιπέδου ορισμένων πτυχών της δικαστικής προστασίας, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος. Η έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη αναμένεται επίσης να επιτευχθεί με διάφορα μέτρα στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και με αυξημένη διάδοση καινοτόμων λύσεων μέσω της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

- (10) Το ΣΑΑ της Πολωνίας συμβάλλει στην αντιμετώπιση σειράς προκλήσεων για την ενίσχυση της εδαφικής και κοινωνικής συνοχής, κυρίως μέσω προσπαθειών για τον εκσυγχρονισμό και την αύξηση της πρόσβασης σε νοσοκομειακή περίθαλψη, μέσω της αντιμετώπισης προκλήσεων στην αγορά εργασίας με βελτιώσεις στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και στη διά βίου μάθηση και, τέλος, μέσω επενδύσεων στις μεταφορές. Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει επίσης διάφορα μέτρα που αναμένεται να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας και του κοινωνικού συστήματος, για παράδειγμα μέσω μεταρρυθμίσεων στα νοσοκομεία, προσπαθειών να αντιμετωπιστεί ο κατακερματισμός της αγοράς εργασίας και η παροχή μακροχρόνιας φροντίδας και επενδύσεων στην κοινωνική στέγαση. Τέλος, σημαντικό μέρος του ΣΑΑ της Πολωνίας αφιερώνεται σε πολιτικές για την επόμενη γενιά, ιδίως όσον αφορά την ψηφιοποίηση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη βελτίωση δεξιοτήτων που έχουν αντίκρισμα στην αγορά εργασίας.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

- (11) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τη Πολωνία, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχει εγκρίνει επίσημα η Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

- (12) Οι συστάσεις σχετικά με την άμεση αντίδραση στην πανδημία της νόσου COVID-19 σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής και η σύσταση για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου το 2020 μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΣΑΑ της Πολωνίας, δεδομένης της λήξης της αντίστοιχης δημοσιονομικής περιόδου, εντούτοις η Πολωνία έχει γενικά ανταποκριθεί κατάλληλα και επαρκώς στην άμεση ανάγκη στήριξης της οικονομίας με δημοσιονομικά μέσα το 2020 και το 2021, σύμφωνα με τις διατάξεις της γενικής ρήτρας διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (13) Το ΣΣΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει εκτεταμένη δέσμη αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, οι οποίες συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στη Πολωνία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2019 και το 2020, ιδίως όσον αφορά τις επενδυτικές ανάγκες στην ψηφιοποίηση και την πράσινη μετάβαση, καθώς και την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας και τη σύνδεση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- (14) Σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στον τομέα της ενέργειας αναμένεται να στηρίξουν την παραγωγή και χρήση ανανεώσιμης ενέργειας και εναλλακτικών καυσίμων, να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση και να προσαρμόσουν την οικονομία στην κλιματική αλλαγή. Τα μέτρα που περιλαμβάνει το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται επίσης να συμβάλουν στη βελτίωση ικανότητας καινοτομίας της πολωνικής οικονομίας, αναβαθμίζοντάς την στην αξιακή αλυσίδα, καθώς και στην επιτάχυνση της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης με τη στήριξη του αυξημένου αυτοματισμού, της ανάπτυξης και διάδοσης περιβαλλοντικών τεχνολογιών και της ενισχυμένης συνεργασίας επιστήμης και βιομηχανίας.

- (15) Τα μέτρα ανταποκρίνονται επίσης στον αντίκτυπο και τους κινδύνους από την πανδημία της νόσου COVID-19 στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και στις προϋπάρχουσες προκλήσεις που αντιμετώπιζε το πολωνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, ιδίως με μια μεταρρύθμιση των δημόσιων νοσοκομείων που εξασφαλίζει βελτιώσεις όσον αφορά την προσβασιμότητα, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα της υγειονομικής περίθαλψης και της μακροχρόνιας φροντίδας, την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών υγείας και τη στήριξη του φαρμακευτικού τομέα και της εξειδικευμένης έρευνας και ανάλυσης στον τομέα της ιατρικής επιστήμης. Η εν λόγω μεταρρύθμιση αναμένεται να ενισχύσει την ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας, ιδίως με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την πανδημία και τη σημασία της πρόσβασης στην προμήθεια φαρμάκων.
- (16) Το ΣΑΑ της Πολωνίας παρουσιάζει μια ισορροπημένη απάντηση στις συστάσεις για βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων και προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων και της δημόσιας διοίκησης, καθώς και των σχολείων και της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Προωθεί τις ψηφιακές δεξιότητες για διάφορες πληθυσμιακές ομάδες και αποσκοπεί στην καθιέρωση της διακυβέρνησης της ανάπτυξης ψηφιακών δεξιοτήτων στην Πολωνία. Όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό της δημόσιας διοίκησης, σειρά έργων και νομοθετικών τροποποιήσεων αναμένεται να προωθήσουν την ψηφιοποίηση των διοικητικών διαδικασιών, η οποία, με τη σειρά της, αναμένεται να προάγει την ψηφιοποίηση των εταιρειών. Σημαντικές επενδύσεις για καλύτερη ενσωμάτωση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών στα σχολεία πρόκειται να ενισχύσουν τη διδασκαλία και τη μάθηση, καθώς και να υποστηρίξουν την ανθεκτικότητα και την ψηφιακή ένταξη στην εκπαίδευση. Το ΣΑΑ της Πολωνίας συμβάλλει επίσης στην αντιμετώπιση σημαντικών προκλήσεων για τη βελτίωση δεξιοτήτων που έχουν αντίκρισμα στην αγορά εργασίας και την ενίσχυση της εκπαίδευσης ενηλίκων με στοχευμένα μέτρα, ιδίως μέσω της δημιουργίας τομεακών κέντρων δεξιοτήτων, σε στενή συνεργασία με οικονομικούς φορείς και σε συνδυασμό με μεταρρυθμίσεις για την ενσωμάτωσή τους στο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Εστιάζοντας στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, οι εν λόγω προσπάθειες αναμένεται να συμβάλουν στην καλύτερη αντιστοίχιση της εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της σύγχρονης οικονομίας.

- (17) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων βιωσιμότητας των μεταφορών, με ειδικά μέτρα για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας, την απαλλαγή των οδικών μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης της ηλεκτροκίνησης και της υδρογονοκίνησης στις μεταφορές, της βιώσιμης αστικής κινητικότητας, της στροφής στη χρήση του σιδηροδρόμου και των διατροπικών μεταφορών. Μια μεταρρύθμιση για την οδική ασφάλεια και μια συνδεδεμένη επένδυση στοχεύουν στην προώθηση της επιβολής των κανόνων οδικής ασφάλειας και στην προστασία των ευάλωτων ατόμων, συμβάλλοντας, ως εκ τούτου, στην πρόοδο για την επίτευξη του στόχου της Πολωνίας για το 2030 να μειωθεί ο αριθμός των θανάτων και των σοβαρών τραυματισμών λόγω οδικών οχημάτων κατά 50 %¹. Η απαλλαγή των οδικών μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές αναμένεται να προωθηθεί μέσω της παροχής κινήτρων για οχήματα μηδενικών εκπομπών και φορολογικών ή δημοσιονομικών μέτρων σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», καθώς και μέσω επενδύσεων στις καθαρές δημόσιες συγκοινωνίες, με έμφαση στη βιώσιμη αστική κινητικότητα. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στους σιδηροδρόμους επικεντρώνονται στα τμήματα του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) και σε τροχίο υλικό μηδενικών εκπομπών, εξοπλισμένο με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Διαχείρισης της Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας, καθώς και στην προώθηση του ενιαίου ηλεκτρονικού εισιτηρίου.
- (18) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει επίσης μέτρα που αποβλέπουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά την επάρκεια των συνταξιοδοτικών παροχών και τη βιωσιμότητα του συνταξιοδοτικού συστήματος, καθώς και προκλήσεων που συνδέονται με τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και τον κατακερματισμό της. Οι προκλήσεις αυτές πρόκειται να αντιμετωπιστούν με αύξηση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας υπηρεσιών παιδικής φροντίδας, μέσω επανεξέτασης και συνακόλουθης μεταρρύθμισης για τη βελτίωση των πολιτικών στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας, μέσω φορολογικών κινήτρων για παράταση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και αύξηση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης, καθώς και μέσω μεταρρύθμισης για την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας στο πλαίσιο διαφόρων συμβάσεων εργασίας.

¹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2017, για την οδική ασφάλεια - υιοθέτηση της δήλωσης της Βαλέτας του Μαρτίου 2017.

- (19) Τέλος, το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση προκλήσεων που σχετίζονται με το επενδυτικό κλίμα, ιδίως όσον αφορά το πολωνικό δικαστικό σύστημα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και νομοθέτησης. Οι μεταρρυθμίσεις έχουν ως στόχο να βελτιώσουν τη νομοθετική διαδικασία, κυρίως μέσω ενίσχυσης της χρήσης δημόσιων διαβουλεύσεων και εκτιμήσεων επιπτώσεων στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας, προκειμένου να εξασφαλιστεί πιο διαρθρωτική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και των εμπειρογνομόνων στη νομοθέτηση. Επιπλέον, το ΣΑΑ αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των δικαστηρίων. Αποσκοπεί επίσης στην αντιμετώπιση περιπτώσεων δικαστών που θίγονται από τις αποφάσεις του πειθαρχικού τμήματος του Πολωνικού Ανώτατου Δικαστηρίου σε πειθαρχικές υποθέσεις και υποθέσεις ασυλίας των δικαστών, με σκοπό την επανένταξή τους κατόπιν θετικής διαδικασίας ελέγχου από το νέο τμήμα, η οποία πρέπει να διεξάγεται αμελλητί.

Συμβολή στο αναπτυξιακό δυναμικό, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα

- (20) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο (βαθμολόγηση Α) στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της οικονομικής, κοινωνικής και θεσμικής ανθεκτικότητας της Πολωνίας, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους, και στον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της κρίσης της νόσου COVID-19, ενισχύοντας έτσι την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και τη σύγκλιση στην Ένωση.

- (21) Οι προσομοιώσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής δείχνουν ότι το ΣΑΑ της Πολωνίας, μαζί με τα άλλα μέτρα στο πλαίσιο του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει τη δυνατότητα να προκαλέσει αύξηση του ΑΕΠ της Πολωνίας μεταξύ 1,1 % και 1,8 % έως το 2026, χωρίς να συνυπολογίζεται ο πιθανός θετικός αντίκτυπος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ο οποίος μπορεί να είναι σημαντικός. Οι δημόσιες επενδύσεις αναμένεται να δώσουν ώθηση στη συνολική ζήτηση σε βραχυμεσοπρόθεσμο επίπεδο, βελτιώνοντας τη θέση της Πολωνίας στον κύκλο οικονομικής δραστηριότητας και συμβάλλοντας έτσι στην ταχεία ανάκαμψη. Η εστίαση των επενδύσεων σε έργα ψηφιοποίησης, βιώσιμων υποδομών και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας είναι ιδιαίτερα επωφελής από αυτή την άποψη, καθώς στηρίζει την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της οικονομίας.
- (22) Σε μεσομακροπρόθεσμο επίπεδο, οι δημόσιες επενδύσεις, από κοινού με τις προγραμματισμένες μεταρρυθμίσεις, αναμένεται ενδεχομένως να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των υφιστάμενων προκλήσεων, όσον αφορά το αναπτυξιακό δυναμικό, καθώς και στην ανάπτυξη της ικανότητας καινοτομίας της οικονομίας. Αυτό αναμένεται να βοηθήσει τις πολωνικές εταιρείες να ανέλθουν στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες. Η υλοποίηση του ΣΣΑ της Πολωνίας αναμένεται, συνεπώς, να αυξήσει την ποιότητα της δυναμικής παραγωγής και να έχει διαρκή αντίκτυπο στις οικονομικές επιδόσεις της Πολωνίας. Το εν λόγω μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα οφείλεται, κατά κύριο λόγο, σε μέτρα που αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα της πολωνικής οικονομίας, ενισχύουν την ανάπτυξη και τη διάδοση της καινοτομίας, βελτιώνουν την ποιότητα του κανονιστικού πλαισίου και στηρίζουν τις επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ.

(23) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της ανθεκτικότητας της αγοράς εργασίας, μέσα από τη βελτίωση της ποιότητας και της επάρκειας της λειτουργίας των θεσμών της αγοράς εργασίας, την προσέγγιση και την ενεργοποίηση εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας ή ατόμων από μειονεκτούσες ομάδες, μέσω προγραμμάτων αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης, την προώθηση ευέλικτων μορφών εργασίας και τη συμβολή στη βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας μέσω πιο ευέλικτων μορφών εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της εργασίας εξ αποστάσεως, και αύξησης της πρόσβασης και της ποιότητας της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας. Το ΣΑΑ της Πολωνίας προβλέπει επίσης κίνητρα για να παραμένουν οι εργαζόμενοι ενεργοί στην αγορά εργασίας αφού φτάσουν στη νόμιμη ηλικία συνταξιοδότησης. Οι εν λόγω δράσεις συνάδουν με τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων για στήριξη της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Οι προσπάθειες για βελτίωση της σύνδεσης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με την αγορά εργασίας αναμένεται να υλοποιηθούν μέσω μέτρων που προάγουν την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου και τη βελτίωση της αντιστοίχισης των δεξιοτήτων και των προσόντων με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο των νέων τεχνολογιών. Η πολιτική για την ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης αναμένεται να συμβάλει στην προετοιμασία των παιδιών και των νέων για την κοινωνία της πληροφορίας. Ειδικά μέτρα αφορούν την ενίσχυση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της διά βίου μάθησης και τη στήριξη των σχολείων προκειμένου να προετοιμαστούν για την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, καθώς και τον συντονισμό των περιφερειακών πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης προκειμένου να διασφαλιστεί ότι όλα τα τμήματα της χώρας προσαρμόζονται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- (24) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει διάφορες επενδύσεις που στοχεύουν να συμβάλουν στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων μέσω πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αναμένεται να βελτιώσουν την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες παιδικής φροντίδας για παιδιά κάτω των τριών ετών και να προωθήσουν την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της ανώτερης εκπαίδευσης και της διά βίου μάθησης μέσω της ίδρυσης τομεακών κέντρων δεξιοτήτων και καλύτερου συντονισμού των πολιτικών για τις δεξιότητες. Επιπλέον, το ΣΑΑ εστιάζει στον εκσυγχρονισμό των σχολείων, μεταξύ άλλων μέσω της δημιουργίας εργαστηρίων φυσικών επιστημών, τεχνολογίας, μηχανικής και μαθηματικών (STEM), τα οποία αναμένεται να διασφαλίσουν τη διαρκή προσαρμογή στις υφιστάμενες προκλήσεις μάθησης, ιδίως στον τομέα της ψηφιοποίησης.
- (25) Τα μέτρα για την ενίσχυση της ψηφιακής και της πράσινης μετάβασης αναμένεται να καταστήσουν την πολωνική οικονομία πιο καινοτόμο και βιώσιμη και θα ευνοήσουν την κοινωνική ανθεκτικότητα γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Ειδικότερα, οι επενδύσεις στην ανάπτυξη υποδομών δικτύων αναμένεται να καλύψουν τα κενά («λευκές περιοχές») ευρυζωνικής πρόσβασης και ανάπτυξης της τεχνολογίας 5G σε αγροτικές περιοχές. Οι επενδύσεις σε βιώσιμες αστικές συγκοινωνίες αναμένεται να επιταχύνουν την πράσινη μετάβαση των πόλεων μέσω της υλοποίησης σχεδίων βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της ανάπτυξης δημόσιων συγκοινωνιών μηδενικών εκπομπών στις πόλεις και σε περιφερειακό επίπεδο. Οι επενδύσεις σε τροχιαίο υλικό χαμηλών και μηδενικών εκπομπών για λεωφορειακές συνδέσεις σε περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση σε συγκοινωνίες αναμένεται να συμβάλουν στη σύνδεση απομακρυσμένων περιφερειών με τα κέντρα οικονομικής δραστηριότητας.

Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- (26) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.4 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους (βαθμολόγηση Α) κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

(27) Η Πολωνία διενήργησε αξιολόγηση των μέτρων που ορίζονται στο οικείο ΣΑΑ σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση που παρέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας»¹. Ενδεχόμενες επιβλαβείς για το περιβάλλον επιπτώσεις των εν λόγω συναφών μέτρων αναμένεται να αντιμετωπιστούν μέσω αντίστοιχων οροσήμων και στόχων, που διασφαλίζουν ότι πληρούνται τα εφαρμοστέα περιβαλλοντικά κριτήρια. Οι επενδύσεις σε μονάδες συμπαραγωγής που χρησιμοποιούν ως καύσιμο το αέριο και η αντικατάσταση των πηγών θερμότητας αναμένεται να πληρούν τα όρια έντασης αερίων του θερμοκηπίου που καθορίζονται στην εν λόγω τεχνική καθοδήγηση. Οι επενδύσεις σε τεχνολογίες υδρογόνου αναμένεται να συμμορφώνονται με το όριο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που καθορίζεται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής². Η παροχή στήριξης για την εγκατάσταση καυστήρων αερίου προβλέπεται να αναπτυχθεί στο πλαίσιο ευρύτερων προγραμμάτων ανακαίνισης. Το οδικό και σιδηροδρομικό τροχαίο υλικό πρόκειται να υπόκειται σε αυστηρές απαιτήσεις εξοικονόμησης καυσίμου. Οι εν λόγω απαιτήσεις αποτυπώνονται στα ορόσημα και τους στόχους των αντίστοιχων μέτρων.

¹ ΕΕ C 58 της 18.2.2021, σ. 1.

² Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2021/2139 της Επιτροπής, της 4ης Ιουνίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση τεχνικών κριτηρίων ελέγχου για τον προσδιορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες μια οικονομική δραστηριότητα θεωρείται ότι συμβάλλει σημαντικά στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής ή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για τον προσδιορισμό του κατά πόσον αυτή η οικονομική δραστηριότητα δεν επιβαρύνει σημαντικά οποιονδήποτε από τους άλλους περιβαλλοντικούς στόχους (ΕΕ L 442 της 9.12.2021, σ. 1).

- (28) Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί σε μέτρα των οποίων ο αντίκτυπος στους περιβαλλοντικούς στόχους απαιτεί στενή παρακολούθηση. Όσον αφορά τα μέτρα για τη στήριξη της διαχείρισης των υδάτων σε αγροτικές περιοχές, η Πολωνία αναμένεται να προκρίνει λύσεις ανθεκτικές στην κλιματική αλλαγή που βασίζονται στη φύση. Η Πολωνία αναμένεται να διασφαλίσει περαιτέρω τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης στο περιβάλλον εξαιρώντας από την εν λόγω στήριξη κάθε επένδυση με σημαντικό αντίκτυπο στην κατάσταση των υδατικών συστημάτων ή με αρνητικές επιπτώσεις στη φύση. Τούτο αποσκοπεί ιδίως στην αποφυγή πρόκλησης σημαντικών επιπτώσεων στα αντίστοιχα υδατικά συστήματα, οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελέσουν κίνδυνο ή να προκαλέσουν καθυστέρηση όσον αφορά τον στόχο για επίτευξη καλής κατάστασης. Στοχεύει επίσης στο να διασφαλίσει ότι οι προστατευόμενοι οικοτόποι και τα προστατευόμενα είδη δεν επηρεάζονται αρνητικά από τα μέτρα.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

- (29) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το παράρτημα V κριτήριο 2.5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των κλιματικών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 42,7 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού, το ΣΑΑ συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα 2021-2030.

- (30) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, που στοχεύουν κυρίως στη σημαντική αύξηση του δυναμικού χερσαίας αιολικής ενέργειας και φωτοβολταϊκών, στην άρση των κανονιστικών φραγμών για την ανάπτυξη νέου δυναμικού χερσαίας αιολικής ενέργειας και στην ανάπτυξη δυναμικού υπεράκτιας αιολικής ενέργειας, σε τεχνολογίες υδρογόνου και σε εναλλακτικά καύσιμα, αναμένεται να βοηθήσουν την Πολωνία να επιτύχει τους στόχους της για την ενέργεια και το κλίμα με ορίζοντα το 2030, εν όψει της μακροπρόθεσμης μετάβασής της σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης του ΣΑΑ της Πολωνίας, συμπεριλαμβανομένου ενός φιλόδοξου προγράμματος ανακαίνισης κτιρίων, σε συνδυασμό με τη σταδιακή κατάργηση της δημόσιας στήριξης σε αυτόνομους καυστήρες κάρβουνου, καθώς και ένα πρόγραμμα για την απαλλαγή της βιομηχανίας από ανθρακούχες εκπομπές, αναμένεται επίσης να βοηθήσουν σημαντικά την Πολωνία στην επίτευξη των στόχων της για την ενέργεια και το κλίμα. Μια ολοκληρωμένη δέσμη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων στις μεταφορές αναμένεται να στηρίξει την ηλεκτροκίνηση, τις καθαρές δημόσιες επιβατικές συγκοινωνίες, τη στροφή στη χρήση σιδηροδρόμων μηδενικών εκπομπών, τις διατροφικές μεταφορές προϊόντων και την οδική ασφάλεια.
- (31) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που αφορούν τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων σε αγροτικές περιοχές αναμένεται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της Πολωνίας όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη χαμηλή συγκράτηση υδάτων και τη λειψυδρία, συμπεριλαμβανομένων των ελλείψεων πόσιμου νερού. Οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να συνεισφέρουν στην αύξηση της βιοποικιλότητας και στην ικανότητα προσαρμογής των αγροτικών περιοχών στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, ιδίως στην ξηρασία. Τα μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής είναι επίσης πιθανόν να ωφελήσουν τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, καθώς αναμένεται να βασίζονται σε λύσεις που αποκαθιστούν τη βιοποικιλότητα.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

- (32) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο (βαθμολόγηση Α) στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για τη στήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 21,3 % των συνολικών πιστώσεων του ΣΑΑ, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.
- (33) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις στη δημόσια διοίκηση, την οικονομία και την κοινωνία που προβλέπει το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να συνεισφέρουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό της Πολωνίας. Σε αυτές περιλαμβάνονται η βελτίωση της συνδεσιμότητας, η επικαιροποίηση των νόμων και των υποδομών των συστημάτων δημόσιας διοίκησης, η εισαγωγή τιμολογίων με διαρθρωμένη ηλεκτρονική μορφή και η σημαντική βελτίωση των συστημάτων κυβερνοασφάλειας στο κράτος και στους κρίσιμους οικονομικούς τομείς. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης αναμένεται να παράσχει κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα για την προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού των εταιρειών.
- (34) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που προβλέπονται στον τομέα της γενικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, των δεξιοτήτων και της διά βίου μάθησης αναμένεται να προωθήσουν δεξιότητες που έχουν αντίκρυσμα στην αγορά εργασίας και θα διευκολύνουν την ψηφιακή και την πράσινη μετάβαση, ενώ, παράλληλα, θα αμβλύνουν το ψηφιακό χάσμα παρέχοντας πιο ισότιμη πρόσβαση σε ψηφιακές υποδομές, εξοπλισμό και δεξιότητες σε σχολεία και μεταξύ του πληθυσμού. Επίσης, αναμένεται να συνεισφέρουν στην ευρύτερη ψηφιοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών, των δημοσίων υπαλλήλων, πολιτών με ανεπαρκή ψηφιακό γραμματισμό και μειονεκτουσών ομάδων ή ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού.

Διαρκής αντίκτυπος

- (35) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.7 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να έχει σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) διαρκή αντίκτυπο στην εν λόγω χώρα.
- (36) Το ΣΑΑ της Πολωνίας αναμένεται να έχει διαρκή αντίκτυπο σε πολλούς τομείς πολιτικής, καθώς και στη δημόσια διοίκηση και στους θεσμούς. Ειδικότερα, μια φιλόδοξη μεταρρύθμιση για τη μείωση του διοικητικού και κανονιστικού φόρτου, μια χωροταξική μεταρρύθμιση και μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της ποιότητας της νομοθετικής διαδικασίας μέσα από την ενίσχυση του ρόλου των εκτιμήσεων επιπτώσεων και τη διασφάλιση αυξημένης συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στη διαδικασία χάραξης πολιτικής και νομοθέτησης αναμένεται να έχουν διαρκή αντίκτυπο στην ποιότητα της δημόσιας διοίκησης. Επιπλέον, μεταρρυθμίσεις που στοχεύουν στη δημιουργία κανονιστικού πλαισίου για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως χερσαίων και παράκτιων αιολικών πάρκων, αναμένεται να έχουν διαρκή αντίκτυπο στην απαλλαγή της πολωνικής οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές. Οι μεταρρυθμίσεις στην υγειονομική περίθαλψη αναμένεται να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης και θα βελτιώσουν την πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας. Οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας αναμένεται να αυξήσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, να ενισχύσουν την κοινωνική προστασία και να μειώσουν τον κατακερματισμό. Οι μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση του συντονισμού στους τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, της ανώτερης εκπαίδευσης και της διά βίου μάθησης πρόκειται να έχουν διαρκή αντίκτυπο στις δεξιότητες που έχουν αντίκρουσμα στην αγορά εργασίας και στην παροχή ευκαιριών στους εργαζόμενους να προσαρμοστούν στις αλλαγές της αγοράς εργασίας.

- (37) Διάφορες επενδύσεις πρόκειται να στηρίξουν και να ενισχύσουν τον αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ της Πολωνίας. Σημαντικές επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ιδίως σε παράκτια αιολικά πάρκα και συνοδευτικές υποδομές, και στις βιώσιμες μεταφορές (όπως οι επενδύσεις σε κινητικότητα μηδενικών εκπομπών, στη βιώσιμη αστική κινητικότητα και στους σιδηρόδρομους για την προώθηση της αλλαγής του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών) αναμένεται να συνεισφέρουν στην απαλλαγή της πολωνικής οικονομίας από ανθρακούχες εκπομπές. Οι επενδύσεις σε μεγάλης κλίμακας εκσυγχρονισμό των συστημάτων θέρμανσης και σε ανακαινίσεις αναμένεται να συνδράμουν στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και στον μετριασμό της ενεργειακής φτώχειας, συνεισφέροντας στη δίκαιη μετάβαση και στη διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου ζωής. Η βελτίωση της πρόσβασης σε ευρυζωνικό διαδίκτυο στις αγροτικές περιοχές και επενδύσεις στην κυβερνοασφάλεια και στις ψηφιακές δεξιότητες αναμένεται να συμβάλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Χάρη σε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα για την καταπολέμηση της αιθαλομίχλης και σε επενδύσεις στις βιώσιμες μεταφορές, αναμένεται να επιτευχθεί καλύτερη ποιότητα αέρα, με διαρκή αντίκτυπο στη μείωση των εκπομπών και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης υποστηρίζονται με επενδύσεις σε νοσοκομεία και άλλες εγκαταστάσεις φροντίδας. Οι επενδύσεις σε τομεακά κέντρα δεξιοτήτων έχουν τη δυνατότητα επίτευξης διαρκούς αντίκτυπου στην παροχή δεξιοτήτων που έχουν αντίκρουσμα στην αγορά εργασίας.
- (38) Ο διαρκής αντίκτυπος του ΣΑΑ της Πολωνίας μπορεί επίσης να ενισχυθεί μέσω συνεργειών μεταξύ του ΣΑΑ και άλλων προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ειδικότερα με την αντιμετώπιση των εδαφικών προκλήσεων και την προώθηση ισορροπημένης ανάπτυξης με ουσιαστικό τρόπο.

Παρακολούθηση και υλοποίηση

- (39) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το παράρτημα V κριτήριο 2.8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο ΣΑΑ της Πολωνίας είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, των οροσήμων και των στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.

(40) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει ορόσημα και στόχους για τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις που σχετίζονται με το αίτημα χορήγησης μη επιστρεπτέας στήριξης και για τις πρόσθετες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που σχετίζονται με το αίτημα χορήγησης δανείων. Τα ορόσημα και οι στόχοι είναι σαφή και ρεαλιστικά και οι προτεινόμενοι δείκτες είναι συναφείς, αποδεκτοί και άρτιοι. Τα ορόσημα και οι στόχοι αφορούν επίσης μέτρα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί και είναι επιλέξιμα σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Προκειμένου να αιτιολογηθεί ένα αίτημα εκταμίευσης, απαιτείται η ικανοποιητική εκπλήρωση των εν λόγω οροσήμων και στόχων με την πάροδο του χρόνου. Η Πολωνία διαθέτει ένα ολοκληρωμένο σύστημα υλοποίησης. Το Υπουργείο Πόρων και Περιφερειακής Πολιτικής, ως ο κεντρικός φορέας συντονισμού του ΣΑΑ και της υλοποίησής του, είναι αρμόδιο για τον γενικό συντονισμό, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων και αποτελεί το ενιαίο σημείο επαφής με την Επιτροπή. Ο εν λόγω φορέας είναι επίσης αρμόδιος για την κατάρτιση των αιτημάτων πληρωμής, των διαχειριστικών δηλώσεων και της σύνοψης των λογιστικών ελέγχων. Οι λογιστικοί έλεγχοι διενεργούνται από την Εθνική Διοίκηση Εσόδων και ειδικότερα από το Τμήμα Ελέγχου Δημόσιων Πόρων του Υπουργείου Οικονομικών και από 16 τμήματα φορολογικής διοίκησης (περιφερειακές υπηρεσίες) εντός της Πολωνίας. Τα επιμέρους υπουργεία, οι αρχές της κεντρικής διοίκησης και άλλες οντότητες εντεταλμένες από τα αρμόδια υπουργεία θα έχουν την ευθύνη υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο του ΣΑΑ. Η Πολωνία θα χρησιμοποιήσει ένα σύστημα αποθετηρίου για την παρακολούθηση και τον έλεγχο του ΣΑΑ, καθώς και για τη συλλογή, την αποθήκευση και την εξασφάλιση πρόσβασης σε δεδομένα σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

- (41) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού κοινοποιείται και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Μπορεί να ζητηθεί τεχνική υποστήριξη στο πλαίσιο του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή των οικείων ΣΑΑ.

Υπολογισμός του κόστους

- (41) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το παράρτημα V κριτήριο 2.9 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο ΣΑΑ της Πολωνίας σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.
- (43) Η Πολωνία έχει διαβιβάσει εκτιμήσεις κόστους για όλα τα είδη μέτρων στο πλαίσιο του οικείου ΣΑΑ που συνεπάγονται κόστος. Σε γενικές γραμμές, η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εξαγωγή των εκτιμήσεων κόστους είναι σαφείς και κατανοητές, πολύ συχνά δε βασίζονται σε προηγούμενα έργα που χρηματοδοτήθηκαν από κονδύλια της πολιτικής συνοχής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα στοιχεία για τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τις εκτιμήσεις κόστους είναι περιορισμένα, γεγονός που εμποδίζει την πλήρως θετική αξιολόγηση των εκτιμήσεων κόστους. Η Πολωνία διαβίβασε επίσης λεπτομερή δικαιολογητικά έγγραφα για τα περισσότερα είδη παρεμβάσεων προκειμένου να στηρίζει την αιτιολόγηση και τα αποδεικτικά στοιχεία για τις εκτιμήσεις κόστους. Η Πολωνία παρέσχε επαρκείς πληροφορίες και εγγυήσεις που διασφαλίζουν ότι οι δαπάνες του οικείου ΣΑΑ δεν καλύπτονται από άλλη ενωσιακή χρηματοδότηση. Τέλος, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΣΑΑ είναι σύμφωνο με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

- (44) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το παράρτημα V κριτήριο 2.10 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο ΣΑΑ της Πολωνίας και τα πρόσθετα μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα απόφαση επαρκούν (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των κονδυλίων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και αναμένεται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Αυτό δεν θίγει την εφαρμογή άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με το δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων, καθώς και για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹.

¹ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητας για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433 I της 22.12.2020, σ. 1).

(45) Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, θα πρέπει να καθοριστούν ορόσημα που συνδέονται με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης προκειμένου να διασφαλιστεί συμμόρφωση με το άρθρο 22 του εν λόγω κανονισμού. Η ικανοποιητική εκπλήρωση των εν λόγω οροσήμων αναμένεται να διασφαλίσει την επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Λαμβανομένου υπόψη ότι η αποτελεσματική δικαστική προστασία συνιστά προαπαιτούμενο για τη λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, καθορίζονται ορόσημα σχετικά με μια μεταρρύθμιση για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των δικαστηρίων, μια μεταρρύθμιση για την αντιμετώπιση περιπτώσεων δικαστών που θίγονται από τις αποφάσεις του πειθαρχικού τμήματος του Πολωνικού Ανώτατου Δικαστηρίου σε πειθαρχικές υποθέσεις και υποθέσεις ασυλίας των δικαστών, με σκοπό την επανένταξή τους κατόπιν θετικής διαδικασίας ελέγχου από το νέο τμήμα, η οποία πρέπει να διεξάγεται αμελλητί, και μια μεταρρύθμιση που διασφαλίζει τον αποτελεσματικό λογιστικό και άλλο έλεγχο του ΣΑΑ της Πολωνίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Δεδομένου ότι τα εν λόγω ορόσημα θα πρέπει να καθοριστούν επίσης με βάση το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης και η καθιέρωση κατάλληλου συστήματος ελέγχου προτού η Επιτροπή εγκρίνει οποιαδήποτε πληρωμή στο πλαίσιο του μηχανισμού, η Πολωνία θα πρέπει να εκπληρώσει τα εν λόγω ορόσημα πριν από την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής και καμία πληρωμή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του μηχανισμού πριν από την εκπλήρωσή τους. Η εν λόγω απαίτηση δεν θίγει την υποχρέωση της Πολωνίας να συμμορφώνεται ανά πάσα στιγμή με τις υποχρεώσεις της δυνάμει του ενωσιακού δικαίου, ιδίως του άρθρου 19 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), όπως ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αποτελεί βασική συνιστώσα του ενωσιακού κεκτημένου.

- (46) Για να ενισχυθεί η ανεξαρτησία και η αμεροληψία των δικαστηρίων και των δικαστών και η απαίτηση περί νομίμως συσταθέντος δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 19 ΣΕΕ, όλες οι πειθαρχικές υποθέσεις που αφορούν δικαστές θα πρέπει να παραπέμπονται από το υφιστάμενο πειθαρχικό τμήμα του Πολωνικού Ανώτατου Δικαστηρίου σε άλλο τμήμα του ίδιου δικαστηρίου, το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας και αμεροληψίας και είναι νομίμως συσταθέν, όπως ορίζεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 ΣΕΕ. Αυτό συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η σύνθεση των προσώπων του νέου τμήματος θα πρέπει να διαφοροποιείται σημαντικά από τη σύνθεση του πειθαρχικού τμήματος.

- (47) Για να διασφαλιστεί η αμεροληψία και η ανεξαρτησία δικαστηρίων και δικαστών και η απαίτηση περί νομίμως συσταθέντος δικαστηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 19 ΣΕΕ, κάθε δικαστής, κατόπιν αιτήματος διαδίκου ή ενεργώντας αυτεπάγγελα, θα πρέπει να μπορεί να κινεί διαδικασία για τον έλεγχο του κατά πόσον ένα δικαστήριο πληροί τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και «νόμιμης σύστασης» και ο εν λόγω έλεγχος δεν θα πρέπει να χαρακτηρίζεται πειθαρχικό αδίκημα. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση που τίθεται τέτοιο ζήτημα στο πλαίσιο συγκεκριμένης υπόθεσης, ο δικαστής δεν θα πρέπει παραπέμπεται πειθαρχικά ούτε να υφίσταται άρση της ασυλίας του επειδή προέβη σε αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τις εν λόγω απαιτήσεις, μεταξύ άλλων, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε ο διορισμός άλλου δικαστή. Καμία διάταξη εθνικού δικαίου δεν θα πρέπει να υπονομεύει την εν λόγω αρχή.
- (48) Για τον ίδιο σκοπό, θα πρέπει να περιορίζεται η διακριτική ευχέρεια ορισμού των αρμόδιων πειθαρχικών δικαστηρίων για υποθέσεις που αφορούν δικαστές, με βάση αντικειμενικά κριτήρια.
- (49) Η αξιολόγηση της μεταρρύθμισης για τη δικαστική εξουσία βασίζεται αποκλειστικά στην περιγραφή του μέτρου που περιλαμβάνεται στο ΣΑΑ της Πολωνίας και δεν προκύπτει βάσει τυχόν νομοθετικών προτάσεων που υπόκεινται σε νομοθετική διαδικασία στην Πολωνία. Ως εκ τούτου, η ικανοποιητική εκπλήρωση των οροσήμων της παρούσας απόφασης θα πρέπει να αξιολογηθεί με βάση την ισχύουσα νομοθεσία κατά τον χρόνο υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής.

- (50) Η παρούσα απόφαση, με την οποία εγκρίνεται η θετική αξιολόγηση του ΣΑΑ της Πολωνίας από την Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά τα αντίστοιχα ορόσημα της μεταρρύθμισης για τη δικαστική εξουσία, δεν θίγει τυχόν εν εξελίξει και μελλοντικές διαδικασίες επί παραβάσει και, γενικότερα, την υποχρέωση της Πολωνίας να συμμορφώνεται με το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (51) Η Πολωνία ανέφερε ότι το πληροφοριακό σύστημα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων θα χρησιμοποιηθεί επίσης για τους σκοπούς του μηχανισμού. Ειδικό ορόσημο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το πληροφοριακό σύστημα για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ έχει τεθεί σε εφαρμογή και είναι λειτουργικό κατά τον χρόνο της υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 5 στοιχείο ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Πολωνία θα πρέπει να εφαρμόσει το εν λόγω μέτρο για να συμμορφωθεί προς το άρθρο 22 του εν λόγω κανονισμού και να επιβεβαιώσει την πορεία εφαρμογής του με την πρώτη αίτηση πληρωμής μέσω ειδικής έκθεσης ελέγχου. Το σύστημα θα πρέπει να διασφαλίζει, τουλάχιστον, τις ακόλουθες λειτουργίες: α) τη συλλογή δεδομένων και την παρακολούθηση της επίτευξης των οροσήμων και των στόχων· και β) τη συλλογή, αποθήκευση και πρόσβαση στα δεδομένα που απαιτούνται από το άρθρο 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, δυνάμει του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο ε) του ίδιου κανονισμού. Επιπλέον, το σύστημα θα πρέπει να παρέχει όλα τα αναγκαία δεδομένα για τη χρήση του εργαλείου βαθμονόμησης κινδύνου και εξόρυξης δεδομένων Arachne από τις πολωνικές αρχές κατά τη διενέργεια λογιστικών και άλλων ελέγχων του ΣΑΑ.

- (52) Το σύστημα για την υλοποίηση του ΣΑΑ στην Πολωνία περιγράφεται με επαρκή τρόπο. Είναι σχεδιασμένο με συνεκτικό τρόπο και βασίζεται σε αξιόπιστες διαδικασίες και δομές, ούτως ώστε να είναι σαφείς οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες των φορέων λογιστικών και άλλων ελέγχων, να διαχωρίζονται επαρκώς τα σχετικά καθήκοντα ελέγχου και να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία των φορέων που διενεργούν τους λογιστικούς ελέγχους. Κεντρικός φορέας συντονισμού της υλοποίησης του ΣΑΑ της Πολωνίας θα πρέπει να είναι το Υπουργείο Πόρων και Περιφερειακή Πολιτικής. Τα επιμέρους υπουργεία, οι αρχές της κεντρικής διοίκησης και άλλες οντότητες εντεταλμένες από τα αρμόδια υπουργεία θα έχουν την ευθύνη της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στο πλαίσιο του ΣΑΑ και οι λογιστικοί έλεγχοι θα πρέπει να διενεργούνται από τον εθνικό φορέα λογιστικών ελέγχων. Οι διαχειριστικές επαληθεύσεις πραγματοποιούνται από τον οργανισμό που είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του εκάστοτε μέτρου.
- (53) Θα πρέπει να εφαρμόζονται ειδικά μέτρα για τον έλεγχο συμμόρφωσης με τους κανόνες σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις και για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης. Η Εθνική Διοίκηση Εσόδων θα πρέπει να διενεργεί λογιστικούς ελέγχους σε ετήσια βάση. Εντούτοις, η συχνότητα των λογιστικών ελέγχων εξαρτάται από τη συχνότητα υποβολής αιτημάτων πληρωμής, σύμφωνα με τη στρατηγική λογιστικού ελέγχου. Οι λογιστικοί έλεγχοι θα πρέπει να καλύπτουν το σύστημα που συστάθηκε για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους, το πληροφοριακό σύστημα για την παρακολούθηση της υλοποίησης του ΣΑΑ της Πολωνίας και τους λογιστικούς ελέγχους των πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των όρων χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Συνοχή του ΣΑΑ

- (54) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το παράρτημα V κριτήριο 2.11 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το ΣΑΑ της Πολωνίας περιλαμβάνει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.

(55) Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις συνδέονται με τους τομείς προτεραιότητας που προσδιορίζονται στο ΣΑΑ της Πολωνίας και, στη βάση αυτή, έχουν διαρθρωθεί σε έξι συμπληρωματικές συνιστώσες του ΣΑΑ. Γενικός στόχος του ΣΑΑ είναι η αύξηση της παραγωγικότητας της πολωνικής οικονομίας μέσω της αύξησης του επιπέδου επενδύσεων, της βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της ενεργειακής μετάβασης και της καθαρής έξυπνης κινητικότητας και της αυξημένης προσφοράς εργατικού δυναμικού και ενός κοινωνικού κεφαλαίου που βασίζονται στην ποιότητα της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων. Το ΣΑΑ αντιμετωπίζει με ολοκληρωμένο τρόπο τις συνέπειες της κρίσης της νόσου COVID-19, καθώς και σειρά από διαρθρωτικές αδυναμίες της πολωνικής οικονομίας. Ειδικότερα, στον τομέα της παραγωγής καθαρής ενέργειας, των βιώσιμων μεταφορών και της ψηφιοποίησης, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις χαρακτηρίζονται από υψηλό βαθμό συνεργειών και συμπληρωματικότητας, για παράδειγμα μέσω μεταρρυθμίσεων που στηρίζουν την ανάπτυξη χερσαίων και παράκτιων αιολικών πάρκων και την ανάπτυξη τεχνολογιών υδρογόνου χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, καθώς και την προώθηση της βιώσιμης αστικής κινητικότητας και της οδικής ασφάλειας. Το ίδιο ισχύει, έως έναν βαθμό, όσον αφορά τις μεταρρυθμίσεις και τις επενδύσεις στην αγορά εργασίας και την εκπαίδευση, οι οποίες αναμένεται να αυξήσουν τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας και να εκσυγχρονίσουν την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Ορισμένες μεταρρυθμίσεις, όπως οι μεταρρυθμίσεις στη νομοθετική διαδικασία, αναμένεται να έχουν οριζόντιο αντίκτυπο στην ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας σε όλους τους τομείς. Η συμπληρωματικότητα με τη στήριξη που παρέχεται βάσει των κονδυλίων της πολιτικής συνοχής παρουσιάζεται στις συνιστώσες του ΣΑΑ και συνοψίζεται στο πλαίσιο του.

Ισότητα

- (56) Το ΣΑΑ της Πολωνίας περιγράφει την επίπτωση της κρίσης της νόσου COVID-19 και τις προκλήσεις που σχετίζονται με την ισότητα των φύλων και τις ίσες ευκαιρίες για όλους, ιδίως όσον αφορά τις ανάγκες στην αγορά εργασίας. Το ΣΑΑ περιέχει ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων, όπως μέτρα που στοχεύουν στην αύξηση της ποιότητας και της διαθεσιμότητας υποδομών παιδικής φροντίδας προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας. Η Πολωνία επισημαίνει ότι ο προκαταρκτικός έλεγχος διαφόρων έργων διενεργήθηκε στη βάση κριτηρίων ισότητας και ότι ορισμένα έργα που δεν πληρούσαν τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρία ή τα οποία δεν συμμορφώνονταν για άλλους λόγους με τις αρχές της ισότητας δεν συμπεριλήφθηκαν στο ΣΑΑ. Η Πολωνία επισημαίνει επίσης ότι πρόκειται να διασφαλιστεί ότι οι αρχές της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλους θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε στάδιο της διαχείρισης και υλοποίησης του ΣΑΑ. Τέλος, η επιτροπή παρακολούθησης που είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση της αποτελεσματικής υλοποίησης του ΣΑΑ θα περιλαμβάνει κυρίως εκπροσώπους φορέων που εκφράζουν την κοινωνία των πολιτών και προάγουν τα θεμελιώδη δικαιώματα και την απαγόρευση των διακρίσεων.

Αυτοαξιολόγηση ασφάλειας

- (57) Δεν έχει παρασχεθεί αυτοαξιολόγηση ασφάλειας, καθώς δεν κρίθηκε σκόπιμη από την Πολωνία, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

Διασυνοριακά και πολυκρατικά έργα

- (58) Η Πολωνία σχεδιάζει ένα διασυνοριακό ή πολυκρατικό έργο στον τομέα της ψηφιοποίησης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο των σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, προτίθεται να στηρίξει επενδύσεις μέσω του έργου Υποδομές και υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους επόμενης γενιάς.

Διαδικασία διαβούλευσης

- (59) Η Πολωνία διεξήγαγε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη μέσω διαφόρων πλατφορμών πριν από την υποβολή του οικείου ΣΑΑ. Η δημόσια διαβούλευση για το ΣΑΑ ξεκίνησε στις 26 Φεβρουαρίου 2021 και διήρκεσε έως τις 2 Απριλίου 2021. Συνολικά, διατυπώθηκαν 5 275 παρατηρήσεις με χρήση ειδικής φόρμας στον ιστότοπο της κυβέρνησης. Επιπλέον, παρατηρήσεις εκφράστηκαν, μεταξύ άλλων, κατά τη διάρκεια τριών συζητήσεων που διοργάνωσε η κυβέρνηση και πέντε δημόσιων ακροάσεων με πρωτοβουλία των κοινωνικών εταίρων. Το ΣΑΑ συζητήθηκε επίσης στο πλαίσιο της κοινής επιτροπής κυβέρνησης και τοπικής αυτοδιοίκησης (Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego) και του συμβουλίου κοινωνικού διαλόγου. Ως αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων, πραγματοποιήθηκαν τροποποιήσεις σε όλες τις συνιστώσες του ΣΑΑ.
- (60) Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, είναι ζωτικής σημασίας να συμμετέχουν όλες οι τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο ΣΑΑ. Η Πολωνία δεσμεύεται στο πλαίσιο ενός ορόσημου να δημιουργήσει μια επιτροπή παρακολούθησης, επιφορτισμένη με την εποπτεία της υλοποίησης των μέτρων του ΣΑΑ, η οποία απαρτίζεται από κοινωνικούς εταίρους και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.

Θετική αξιολόγηση

- (61) Σε συνέχεια της θετικής αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με το ΣΑΑ της Πολωνίας, όπου διαπιστώθηκε ότι το ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίσει τις μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του ΣΑΑ, τα σχετικά ορόσημα, τους στόχους και τους δείκτες, καθώς και το ποσό που διατίθεται από την Ένωση με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής και δανειακής στήριξης για την υλοποίηση του ΣΑΑ.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

- (62) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του ΣΑΑ της Πολωνίας ανέρχεται σε 160 967 579 300 PLN, ποσό που ισούται με 35 363 500 000 EUR με βάση το επιτόκιο αναφοράς EUR/PLN της ΕΚΤ της 3ης Μαΐου 2021. Δεδομένου ότι το ΣΑΑ συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 και, επιπλέον, το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι υψηλότερο από τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται στην Πολωνία, η χρηματοδοτική συνεισφορά που κατανέμεται στο ΣΑΑ της Πολωνίας θα πρέπει να ισούται με το συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συνεισφοράς που διατίθεται για την Πολωνία.

- (63) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ο υπολογισμός της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για την Πολωνία πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, ποσό που δεν υπερβαίνει τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α) του εν λόγω κανονισμού θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμο για την Πολωνία για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Εφόσον είναι αναγκαίο μετά την επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να τροποποιήσει την παρούσα απόφαση ώστε να συμπεριλάβει την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.
- (64) Επιπλέον, για τη στήριξη πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η Πολωνία ζήτησε δανειακή στήριξη. Ο μέγιστος όγκος του δανείου που ζητήθηκε από την Πολωνία δεν υπερβαίνει το 6,8 % του ακαθάριστου εθνικού της εισοδήματος το 2019 σε τρέχουσες τιμές. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του ΣΑΑ είναι υψηλότερο από τη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για την Πολωνία και τη ζητούμενη δανειακή στήριξη, συνολικά.
- (65) Η στήριξη που πρόκειται να παρασχεθεί θα χρηματοδοτηθεί από τη δανειοληψία στην οποία θα προβεί η Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης με βάση το άρθρο 5 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου¹. Η στήριξη θα πρέπει να καταβληθεί σε δόσεις αφού η Πολωνία εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του οικείου ΣΑΑ.

¹ Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την κατάργηση της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ (ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1).

- (66) Η παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να προδικάζει την έκβαση διαδικασιών σχετικά με τη χορήγηση κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο οποιουδήποτε ενωσιακού προγράμματος πλην του μηχανισμού ή διαδικασιών οι οποίες αφορούν στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της εν λόγω Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Έγκριση της αξιολόγησης του ΣΑΑ

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του ΣΑΑ της Πολωνίας με βάση τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του ΣΑΑ, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του ΣΑΑ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων και των πρόσθετων οροσήμων και στόχων που σχετίζονται με την πληρωμή του δανείου, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2
Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η Ένωση καθιστά διαθέσιμη στην Πολωνία χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους 23 851 681 924 EUR¹. Ποσό ύψους 20 270 784 381 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022. Αν από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύπτει επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Πολωνία ίση ή μεγαλύτερη από 23 851 681 924 EUR, διατίθεται επιπλέον ποσό ύψους 3 580 897 543 EUR για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Αν από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύπτει επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για την Πολωνία μικρότερη από 23 851 681 924 EUR, η διαφορά μεταξύ της επικαιροποιημένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και του ποσού των 20 270 784 381 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

¹ Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Πολωνίας στις δαπάνες που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, που υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που ορίζεται στο άρθρο 11 του εν λόγω κανονισμού.

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στην Πολωνία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.
3. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία που προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Πολωνία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ. Για να είναι επιλέξιμη για ενίσχυση, η Πολωνία θα πρέπει να εκπληρώσει τα ορόσημα και τους στόχους το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026, με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος των νομικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 3

Δανειακή στήριξη

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Πολωνίας δάνειο ανώτατου ύψους 11 506 500 000 EUR.
2. Η δανειακή στήριξη διατίθεται από την Επιτροπή στην Πολωνία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

3. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη σύμβαση που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Πολωνία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα πρόσθετα ορόσημα και τους στόχους που καλύπτονται από το δάνειο και έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του ΣΑΑ. Για να είναι επιλέξιμη για ενίσχυση, η Πολωνία θα πρέπει να εκπληρώσει τα ορόσημα και τους στόχους το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026.

Άρθρο 4
Αποδέκτης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος